

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele
să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiuri 30 fil.,
rândul cu litere garmonde.

Puterea ofensivă a Rusiei.

Un om de specialitate, pe semne ofișer înalt în armata română, și-a șters înainte cu mai multe săptămâni într-un ziar din București părerile a-supra mersului de până atunci al răsboiului, pe care-l poartă Germania și Austro-Ungaria cu Rusia, ajungând la concluzia, că după cele două ofensive nesuccese (atunci nu se începuse încă a treia ofensivă rusă, asemenea învinsă astăzi în mod extraordinar de bravuros), — trupele rusești vor trebui se treacă în defensivă și să se pună în stare de apărare. Atacuri nu mai pot da cu rezultate multumitoare. Scriitorul articoului înșiră motivele din cari își scoate aceasta convingere, iar gruparea și expunerea lor tradăză pe militarul, care singur le poate observa și stabili. Reproducem interesantul articol, care e de cuprinsul următor:

I.

Printre multele comunicate, idei și preziceri, cu cari puterile triplei înțelegeri au inundat omenirea, pe de o parte pentru a intimida sau încuraja țările neutre, pe de alta pentru a-și ridica sentimentele patriotice și morale, cum și încrederea în mod reciproc, avem două, cari sunt de o importanță deosebită, și cari prin natura și prin efectele lor, fie asupra țărilor neutre, fie asupra celor interesate în cauză, se pot denumi cu numele generic american de «bluff»-uri. Au fost însă prinse de către adversar și încă în timpul încărcărilor actuale au fost simțite de către neutri, cari la finele lor vor avea spectacolul deconcentrant de a le cunoaște în toată goliunea lor.

Mai întâi este vorba de trămbițarea îngâmfată, atât din partea Rusiei, cât și de aceea a Franței și a Angliei, de pornirea tăvălucului milioanelor de răsboinici rusești, care strivind tot ce va întâlni în calea sa, va ajunge într-o lună la Berlin, de unde va dicta puterilor europene pacea.

Al doilea mare «bluff» este anunțul tot atât de emfatic al Angliei, de a reduce pe Germania prin foame; și este foarte surprinzător, că nu numai în sferele ministeriale engleze, ci și în marea parte a poporului englez, apoi în Franță și în Rusia, și mai în toate țările neutre, posibilitatea, ca Germania se fie lipsită de hrana necesară armatei și populației sale, este ferm crezută.

Nu intrăm în analizarea acestei din urmă chestiuni, pentru care sunt chiamați oameni mai competenți în materie de economie politică; vom căuta însă să ne dăm seamă, întru cătă tăvălucul uriaș rusesc a ținut, sau va mai putea ține, cele ce a promis cu atâtă îngâmfare? Să luăm lucrurile dela originea lor.

In ziua de 17/30 Iulie (1914) se decretează în Rusia mobilizarea generală, care în ziua de 18/31 Iulie este

urmată de decretarea mobilizării în Germania, pe când în Austro-Ungaria, unde mobilizarea parțială, a opt corpuri de armătă, în contra Sârbiei, a fost decretată în ziua de 15/28 Iulie, mobilizarea generală se decretează în ziua de 18/31 Iulie.

Se știe, că după mobilizare începe o serie de atacuri și de hărțueli, de trupe de frontieră și de acoperire, de importanță relativ mică pentru rezultatul final al răsboiului. Acestea durează timpul necesar, ca trupele mobilizate să fie aduse pe zonele de concentrare adoptate prin planurile de răsboiu ale statelor majoare respective, și timpul necesar trupelor, ca de pe zona de concentrare să ocupe locurile indicate de relațione de timp și spațiu, conforme planului de campanie, pentru a combate trupele adverse în condițiunile cele mai bune pentru scopul final: *victoria*.

Pentru un stat în condițiunile statelor mari din centrul Europei, acest timp este de 15 la 20 zile, iar pentru Rusia, cu imensa întindere a teritoriului ei, nu greșim dacă îl evaluăm la 40 până la 50 de zile, pentru trupele de luptă propriu zise, căci față de insuficiența rețelei de căi ferate în Rusia, pentru eșaloanele prevăzute pentru reaprovizionările armatei de tot felul, acest timp se lungeste cu mult.

In realitate găsim o scurtare foarte importantă a acestui timp, datorită de sigur faptului, că sub forma mobilizărilor de probă, obiceiuite de cățiva ani în urmă în această țară, adevărata mobilizare începuse cu mult înaintea decretării ei oficiale.

Această afirmație este dovedită prin faptul, că chiar în timpul primei acțiuni ale armelor beligerante, atât armata germană, cât și cea austro-ungară, printre prizonierii luati dela Ruși au găsit unități (companii) întregi din trupele dislocate în timp de pace în părțile orientale ale Sibiului. Cu toate acestea, primele acțiuni ofensive vin din partea dublei alianțe; căci cu toate, că Germania nu are dealungul frontierei ei cu Rusia decât trupe puternice de acoperire, acestea încărcă teritorul rusesc la 30 Iulie (12 August) și ocupă Andreiev-ul, iar armatele austro-ungare, sub Dankl și Auffenberg, invadă Polonia de sud și mai târziu sunt victorioase în bătălia zisă dela Krasnik, în ziua de 11/24 August.

Prima mișcare a tăvălucului rusesc nu începuse de a se schița de cătă în ziua de 4/17 August, nu însă printr-o ofensivă puternică pe toată linia, ci prin niște înaintări destul de timide la început, în Prusia orientală, în Bucovina și în Galicia de est.

Așa dar la început, inițiativa acțiunii este de partea adversarilor Rușilor.

Prima ofensivă a Rușilor are ca urmare, că la aripa de nord a frontului de luptă, Germania se retrag spre Königsberg și Elbing, iar la aripa sudică în Galicia răsăriteană austriacă se retrag după lupte de defensivă

crâncene pas cu pas spre vest și spre Carpați.

La aripa ei dreaptă ofensiva rusească continuă până în ziua de 12/25 August și culminează în ocuparea liniei Soldau-Osterode-Königsberg; dar după o bătălie de 4 zile, armata de Narev, compusă din 5 corpuri de armătă și 3 div. cav. este bătută și aproape în întregime distrusă, în aşa zisă prima bătălie dela lacurile mazuriene de către generalul Hindenburg, comandantul trupelor germane de pe teatrul de răsboiu de est. Restul trupelor rusești se retrage; o intervenție din partea armatei de Vilna este respinsă, și corpul 22 de armată rusească distrus, iar Germania trece pe teritorul rusească și ocupă regiunea Suwalk și Augustovo, între 5/18 și 8/21 Septembrie.

La aripa ei stângă ofensiva rusească dobândește rezultate mai apreciabile, mai ales prin înaintarea în Galicia, înțând astfel centrul austro-ungar, care luptă cu succes în Polonia de sud, dar care trebuia din cauza comunicațiunilor din spatele său să se retragă spre sud. La 20 August (2 Septembrie) se ocupă Cernăuțul și la 22 August (4 Septembrie) Lembergul. În această parte a frontului ofensiva rusească culminează în înaintare până la mijlocul lui Septembrie, la linia Tarnov-Neu-Sandek și culmea Carpaților galicieni. Dar în ziua de 2/15 Octombrie se pronunță o viguroasă ofensivă austro-ungară și germană, pe frontul dela Thorn la Cracovia, spre grosul armatelor rusești dinapoa liniei Varșovia-Ivangorod, care ofensivă avu ca rezultat descărcarea trupelor austro-ungare ce luptau în Galicia și despresurarea cetății Przemysl.

Cele relatate mai sus ne arată, că prima ofensivă rusească a fost respinsă cu mari pierderi, doavă sutele de mii de ruși din lagările de prizonieri, în Germania și Austro-Ungaria.

Părăsind Italia...

— File din ziarul unei femei. —

Să năruim un palat, care să clădită încrederea, simpatia și iubirea înainte cu 33 de ani.

Noi credeam că e zidit din blocuri de marmoră, pe vârf de stâncă. Dar nu era decât un castel lucitor aerian, înălțat pe nisip sburător. Să destrămat ca vălul unui vis, ca o pânză străvezie din creasta norilor, ca un cântec care moare.

Și căt de mult am iubit țara plină de vrăji, țara care astăzi ne tradează!

Frumoasă ești, Itilio, frumoasă și vicleană. Ți s-a întins o mână credințioasă, prietenească. Tu ai primit-o, ear de sub mantaua ta de purpură, cam jerpelită și cam petecită, ai stălit deodată pumnul veninos al asasinului...

Sărmăna și frumoasă tară! Ești schimbăcioasă, n'ai credință, dorești să te avânti dintruna la culmea slăvei; ești ca o femeie, care nici ea nu

mai știe ce voiește; o ființă mândră și trasă pe sfoară, un copil rău nărvărit, care de răsfățare nu știe ce face.

Tu, grăioasă, care zici că-ți place să lucrezi — nimica. Ușuratică și veselă, care îți duci viața în lenevie: ai cântat, în vreme ce alții au muncit; te-ai sorit în aer cald, în vreme ce alții au asudat în greutățile vieții.

Nu pot să te urăsc nici astăzi, căci prea mult am ținut la tine. Nu pot să te desprețuiesc, fiindcă mi-e milă de tine. Mi-e milă, că ești slabă la fire. Lipsită ești de orice caracter! Alegi spre prăpastie.

Prietenii cinstiți i-au vândut negustorului, care — fără să bănuiești, — te-a cumpărat și pe tine.

Când mă despart cu jale de pământul tău, prea frumoasă Italie, zic un adio albăstrimii fără nori, mării de coloarea cerului, nisipului catifelat, valurilor mărgelate și tuturor bogățiilor de farmec ale naturii și ale arTELOR tale!

Rămâneți cu bine palmieri aurii, flori de granată, ciparoși și portocali, gondole de Veneția, barcarole și visuri venețiene! Rafael, Michelangelo, Tizian, Leonardo da Vinci, capela sistină, cupola a sfântului Petru, Pantheon, Coloseu, catacombe, madone, pânze și statue celebre, crateră de vulcani, — de azi încolo nu ne mai vedem...

Acum vorbesc gurile de otel ale armelor. Vîforul se deslăunuește și cutremură marea și pământul.

Un dramaturg italian, care a sdobbit în bucăți înima celei mai mari tragediile a Italiei, poartă cuvântul și intrupează pe descreerați, care au cerut ruperea legăturii și pornirea răsboiului împotriva tovarășilor exploatați și apoi trădați...

Poetul nu se mai închină poeziei, ci politicei. Comedie divină... Strigați, cu el împreună: Panem et circenses!

Căci traiul bun și cheful, sănt, o Italie, lucrurile principale: Muzica cea mai melodioasă în urechile tale este, în momentele de față, zuruitul dolarilor și al francilor... Asta ai uitat-o cu desăvârsire.

Și multe le-ai dat uitării!

Ai uitat, că trăești din comoarele timpurilor apuse: din venerația ce ț-o acordă lumea cultă, care știe să se însuflețească pentru vechile comoare. Ai uitat, că aceste comoare, în partea lor covârșitoare, sănt bunătăți comune, internaționale. Ele nu formează avere exclusivă a italienilor. Aurul soarelui, miresmele florilor, inspirația artiștilor, nu se pot expropria cu nici un fel de conștiință patriotică sau cu forță națională. Toți avem dreptul de-a le gusta, fiindcă pe toți ne încălcătă acelaș soare, d'asupra tuturor mărilor stăpânește același raze albe de lună.

Dacă voi, italieni, ati închide eretic pe Rafael, pe Tizian și pe

Michelangelo, și ați opri străinii să vadă palatul ducal, puntea suspinelor, madona della Sedia și celealte opere de artă, cu scop să vă desfășați numai voi singuri în frumuseță lor, vă întreb: Oare cără cine s'ar întinde sutele și miile de mâni bătrâne și tinere de lazaroni obosiți în nelucrare și în somn, și cerând stăruitor căte un bănuț? Cui ați cântă voi arta și gloria voastră? Vouă, poate, — pentru bani?

Se pare, că Italia s'a plăcuit de admirarea străinilor; s'a plăcuit de închinăciunile multe și de dragostea lor prea des manifestată.

Vrea dintr'odată să se joace cu focul, să deslăunuiască urgia răsboiului în grădina plină de flori și cântece, în grădina Europei... Vrea să cotopească colțuri de țară și să clădească în largământul valurilor mării, în care te poți încrede tot aşa de mult, ca în nisipul sburător, unde se înălțase înainte cu 33 de ani palatul de bună credință, prăbușit azi în ruine...

Plec cu jale; dar n'am să vărs nici o lacrimă după bogățiile părăsite, — căci ele nu sănt ale tale, ci sănt ale lumii întregi.

Tu, popor sărac și prostit al Italiei, ai trebunță de cântec și de iubire, dar nu de răsboi și de ură, la care te împing câteva suflete de oameni nesocotiti sau şireti.

Vitejia românilui.

— Un act din marele răsboi. —

Regimentul clujan de infanterie nr. 51, alcătuit mai ales din români, s'a deosebit prin numeroase acte de vitejie în luptele cu ruși. Multe piepturi voinicești sunt împodobite cu decorațiuni acordate de Maiestatea Sa Monarhul ca recunoștință pentru vrednicia militară a românașilor noștri.

La o casarmă din Cluj s'a prezentat zilele acestea un caporal din amintitul regiment. Venise omul dela Viena, unde a zăcut trei luni într'un spital, ca să-și vindece piciorul înghețat astăearnă în răsboiul din Polonia rusească. Umblă și acum cu băț, că piciorul îl mai doare; dar ranele pricinuite de ger sunt aproape vindecate.

Numele caporalului este Dănilă Stanciu, dela Bozna, sat în Sălaj. El soldat în activitate, în Octombrie 1914 era să-și împlinească anii de slujbă cătănească. Fecior bine încheiat, cu mustăcioară neagră, cu ochi ageri lucitori, era pe piept cu medalia de aur pentru eroism.

FOIȘOARĂ.

Cauzele distrugării Ierusalimului.

— Din englezete —
de preotul Gheorghe Hentia.
(Urmare.)

Timp de 3 ani Domnul Luminei și al Mărirei a comunicat eu peșterul său. El umbla făcând bine, "vindecând pe cei frânti cu inimă". (Luca 4, 18) "Orbii văd și se cumpă umblă, leproșii se curățesc, surzii și morții înveză și săracilor se predică Evangelia". (Mateiu 11, 5.) Cătrătoate clasele frândeșebi a fost adresată chemarea: "Veniti la mine toți voi cei osteniți și însecinăți și eu vă voi da răpau". (Mateiu 11, 28) Si cu toate că "ei pentru bine cu râu i-au răspălit, cu ură pentru iubirea Lui". (Psalm 109, 5.) El totuși și-a continuat misiunea sublimă. Un călător fară patruie, soarteasă fiindu-i lipsă și resigereză, — El trăia petru a servi pe cei lipsiți, pentru a usura suferințele lor. Înțistând pelârgă ei, a primi darurile vieții. Valurile milostiviei, isbite în apoi de înimile îndărâtnice, se reințoreau la multe mii, ca unde puternice a unei iubiri profunde față de deaproapele.

Iosă Israilel și-a întors spatele de către cel mai bun prieten al său, de către singurul lui ajutor. Devenea îmbreți Lui a fost desconsidereat, sfaturile Lui zeflemitate, ar amenințările Lui ridiculizate.

Distincția este rară, se dă numai pentru fapte foarte îndrăznețe.

Lucrul s'a petrecut în Decembrie 1914. Regimentul 51 se desfășurase într-o lungă linie de bătaie în fața satului galician H. Tranșeele rusești se găseau la mică distanță de-a noastre. Puștile și mitralierele lucrau neobosite și din o parte, și din altă; dar nici ai noștri, nici rușii nu se puteau mișca înainte. Centrul nostru se oprișe, deoarece dușmanii scuțuți în dosul unei șuri uriașe își tocmai să intindă acolo mitralierele și trimisau vijelii de gloanțe asupra pozițiilor noastre. Ca să poată progresă centrul, trebuia întâi disperat clădirea primejdiosă. Tunuri grele nu erau la indemână; iar artleria ușoară a tras câteva focuri asupra șurii, a nimerit-o, dar n'a prăbușit-o, și dușmanul putea să ne împroapește mai departe cu focurile mitralierelor sale scutite.

Locotenentul G., comandant al companiei, a întrebat feciorii: Cine pornește din voi, să aprindă clădirea cu acoperișul de paie și trestie?

Unul dintre soldați s'a însărcinat să plece noaptea și să începe a da foc șurii păcătoase.

A plecat în întuneric, luncând încetisoară spre ruși. Cei rămași așteptau nerăbdători; — dar soldatul nu s'a mai întors.

A doua zi, răsăritind soarele, se putea sări lămurit, cum nenorocitul staționând lipit de părete, părea răstignit, nu alta.

Dănilă Stanciu s'a prezentat atunci la comandant, spunând că voiește să începe și el să aprindă clădirea cu pricina.

Locotenentul a dat mâna voios cu Dănilă, și i-a dorit noroc și izbândă.

Stanciu înainte de a porni la drum, și-a desbrăcat "vițelul" din spate, și-a lăsat la o parte pușca, baioneta și sacul de pâne: n'a cerut dela locotenent, decât o cutie plină de chibrite, fiindcă cutia lui era pe sfârșite.

In ziua mare, la un ceas după amezi, Dănilă Stanciu a ieșit din tranșeu și cu pași măsuраți s'a îndreptat spre locul afurisit. Soții de arme și ofițerii priveau agitați pe urmele lui și așteptau în fiecare clipă, ca îndrăzeniul militar să fie culcat pe zăpadă de focul rusești.

Sau înșelat. Rușii nu trăgeau de loc, iar Stanciu venea tot mai aproape, mai aproape de dânsu.

Acum se găsea la 20 pași de casă, 10 pași, 5 pași: în tranșeele noastre creștea iritația, fețele se înroșiseră, toți se uitau înforăți la omul, care mergea orbește în gura morții.

Stanciu sta lângă șură. Nu s'a uitat împrejur, ci din buzunar a smâncit cutia de chibrite, și cu mâna cecalaltă

deodata sănătoasă și în sus chibritul aprins și-l atinse de stresina șurii.

Acoperișul începu să ardă, limbile de foc îl învăluieau încetisoară, soldatul vârăcutiu într-o lungă linie de bătaie în fața satului galician H. Tranșeele rusești se găseau la mică distanță de-a noastre. Puștile și mitralierele lucrau neobosite și din o parte, și din altă; dar nici ai noștri, nici rușii nu se puteau mișca înainte. Centrul nostru se oprișe, deoarece dușmanii scuțuți în dosul unei șuri uriașe își tocmai să intindă acolo mitralierele și trimisau vijelii de gloanțe asupra pozițiilor noastre. Ca să poată progresă centrul, trebuia întâi disperat clădirea primejdiosă. Tunuri grele nu erau la indemână; iar artleria ușoară a tras câteva focuri asupra șurii, a nimerit-o, dar n'a prăbușit-o, și dușmanul putea să ne împroapește mai departe cu focurile mitralierelor sale scutite.

Rușii, când au observat norul de fum, au descărcat un potop de gloanțe după Dănilă al nostru care alerga spre tranșeele lui, unde a sosit întreg și sănătos.

Bucurie uriașă a întimpinat pe crajosul ostaș. Șura ardea cu flacări și în scurtă vreme se prefăcu în cenușă.

Centrul rusești, în vreme ce focul mistuia clădirea, a dat semnul de retragere; iar regimentul nostru i-a ocupat locul îndată.

Comandantul companiei a raportat și a propus, ca Dănilă Stanciu să fie distins. În 2 Ianuar 1915 colonelul Langendorf, în fața întregului regiment, i-a aninat pe piept medalia de aur pentru eroism și l-a avansat la gradul de caporal.

In luptele de mai târziu, în Polonia rusească, i-a înghețat piciorul drept. Așa a fost adus la Viena într-un spital, unde arhiducesa Zita l-a vizitat și i-a dăruit un orologiu de argint cu lanț de aur, — dela care Stanciu nu și mai poate lua ochii.

Cartea verde

Cartea roșie.

II.

Ministerul nostru de externe merită toată lauda și recunoștință pentru graba cea mare cu care a scos din tipar Cartea roșie, colecția de documente referitoare la premisiile răsboiului pe care ni l'a declarat Italia, desmerdata noastră aliată din trecut. Pe calea aceasta oamenii cu judecăță sănătoasă și cu simț de dreptate au putut se cetească deodata cele cuprinse în Cartea verde italiană și cele cuprinse în Cartea roșie a monarhiei noastre, și au putut să constate, cine s'a purtat corect și cinsti în conflictul acesta și cine a fost condus de cel mai condamnabil egoism, căutând se exploateze în favorul seu situația la aparență strâmtorată a aliaților sei. Verdictul lor la nici un cas nu poate se fie nefavorabil pentru monarhia noastră, iar pentru Italia, pentru guvernul și Regele ei, deadreptul sdrobitor.

In Cartea roșie se espune în mod pragmatic, cu publicarea documentelor mai însemnante, întregul act de tradare a Italiei față de monarhia noastră și cuprinșul acestui op diplomatic e pe scurt următorul:

Se face mărturisirea, că cei dela conducea afacerilor externe ale monarhiei austro-ungare nu au fost de loc surprinși de întorsătură pe care au luat-o lucrurile în Italia. Atitudinea Italiei le era demult suspectă. Cu ocazia peractărilor referi-

toare la Algeziras Italia a manifestat deja o atitudine nehotărătă, șovâitoare, iar cu ocazia anexării Bosniei și Herțegovinei o atitudine aproape dușmănoasă. Au urmat apoi peractările dela Racconigi și cochetarea Italiei cu tripla antantă. După toate acestea, Germania și monarhia austro-ungară erau împăcate cu gândul, că isbucnind vre-un răsboiu, ca actualul răsboiu mondial, Italia nu se va lăsa de dată într-o luptă la cari s'a obligat în contractul de alianță. «Dar pe cănd ne așteptăm la aceasta, de altă parte ne așteptăm și la aceea, ca Italia se manifeste cel puțin o neutralitate binevoitoare față de aliațile ei», spune ministrul nostru de externe.

Așteptările acesteia Italia a satisfăcut o bucată de vreme. În acest prim period al crizei, care a ținut până a dat earna, atitudinea Italiei a fost determinată de trei puncte de vedere direcționale, anume: de a rămâne deocamdată neutrală, dar tot atunci de a se apuca din toate puterile de pregătire militare, apoi de a-și motiva remânerea în neutralitate cu textul contractului, liniștindu-și aliații prin declarațiuni amicabile, și în urmă de a stăru, ca prin explicația forțată a articolului VII din contractul de alianță, se stoarcă la tot casul promisiuni delă monarhia austro-ungară, că dacă ar cuceri teritoriul din Serbia sau din Muntenegru, va primi și Italia compensațiuni de egală valoare.

In Cartea roșie se arată însă, că nu aceasta trebuia se fie atitudinea Italiei. In contra Sârbiei monarhia austro-ungară a păsit după atentatul dela Sarajevo. S'a pus în stare de apărare în contra atacurilor. Dar Rusia s'a amestecat în conflict și a atacat-o. Italia era acum datare se sără in ajutorul Austro-Ungariei, pentru articolul III din contractul de alianță spune că: «în casul dacă una, ori două, dintre înaltele aliate, fără provocare directă din partea lor, ar fi atacate de una, ori mai multe dintre marile puteri, cari nu au subscris contractul de față, și le-ar implica în răsboiu, se iveste pentru toate înaltele puteri contrahente așa numitul casus foederis.» Italia s'a pus însă în stare de neutralitate binevoitoare!

Explicația dată din partea Italiei articolului VII din contractul de alianță apoi nu e corectă. Din textul articolului se vede clar, că cele cuprinse în el se refer numai la teritoriile care aparțin Turciei. Articolul acesta a fost trecut în contract la anul 1887, la dorința Italiei, deci atunci, când chestia cuceririi și a recompensei nu putea să se refere decât numai la Turcia. In articolul acesta din contract se spune apărat, că e vorba despre malul mării adriatice și egee, apărător Turciei. A fost deci corectă părerea ministrului de externe dela Viena, că articolul nu poate fi aplicat la conflictul cu Serbia și la eventuala ocupare de teritorii sărăesc.

Tocmai de aceea ministrul de externe austro-ungar nu s'a simțit îndatorat se ceară învoirea prealabilă a Italiei, ca se poată trimite ultimatum Sârbiei. Dar după lungi peractări, la cari a participat și guvernul german, ministrul nostru de externe, cu considerare la atitudinea prietenească a Italiei, s'a învoit totuși, ca articolul să i se dea explicație cerută de Italia, anume, promițând că va intra în peractări cu Italia în chestia compensațiilor, în casul, când monarhia austro-ungară ar cuceri, fie în mod intergalori definitiv, teritoriul în Balcani, fie oriunde. In 25 Au-

tochi săi lacrimi. El a văzut pata păcatului gravă în mizerie omenească, lacrimi și sânge. Înima sa era miscată de milă infinită pentru cei ce suferau pe pământ. El dorea să-i mantuiască pe toți. Însă nici chiar mâna Lui nu poate întoarce efluxul pasiunilor omenești. Puțini doreau să caute singurul isvor de ajutor. El cu placere și-ar fi pus sufletul pentru ei, însă puțini voiau să vină la El, pentru că să aibă viață.

Maiestatea Cerului în lacrimi! Fiul vecinicului Dumnezeu măhoit în sufletul Seu încovoiat de povara grijiilor. Scena a umplut de mirare întregul Ceru. Acea scenă ne descorepe gravitatea păcatului. Ea ne arată că de dificilă e incercarea cheară din partea unei puteri infinite de a manătupe pe cel vinovat de consecvențele transgresiunilor poruncilor lui Dumnezeu. Isus privind la generația posterioară vedeau lumea încureată într-o decepție asemenea celei de a cauzat distrugerea Ierusalimului. Păcatul cel mare al Jidovilor a fost desconsiderarea lui Cristos, păcatul cel mare al creștinilor va fi desconsiderarea legii divine, fundamental regimului său. În cer și pe pământ Preceptele lui Iehova vor fi desconsiderate și călcate în picioare. Milioane afătoare în șelvia păcatului, servi ai satanei, osândiți a suferi a două moarte, — vor refuza să asculta cuvântul adevărului în zilele certării lor. Groznică și deplorabilă orbire!

(Va urma.)

Ora speranței și a iertării trecea repede. Cupa de mult amânată a mâniei lui Dzeu a fost deja plină. Norul ce se formase în urma decăderii morale a Iudeilor, acum negru de suferințe, era gata de a se sparge asupra capetelor unui popor înovat și El, care singur putea să-l scape de soarta ce-l menință, a fost desprețuit și defăimat, a vând a fi în curând răstignit pe crucea de pe Calvar; ziua Israilelui, de a mai fi națiune favorită și binecuvântată a lui Dumnezeu, a apărut. Pierdere și numai a unui suflet e calamitate, întreținând multă căstigătoare și comorile lumii; însă cand Cristos privea asupra Ierusalimului: condamnarea unui oraș întreg, a unei națiuni întregi și sta înainte, condamnarea aceluia oraș, a acelei națiuni, care odată a fost aleasă de Dumnezeu, a apărut.

Prorocii au deplasat apostasia Israilelui și de depravarea teribilă a lui. Ieremia doare, ca ochii lui să fie isvor de lacrimi, pentru a se spăla de oamenii care îl urmăreau, soarteasă fiindu-i lipsă și resigereză, — El trăia petru a servi pe cei lipsiți, pentru a usura suferințele lor. Înțistând pelârgă ei, a primi darurile vieții. Valurile milostiviei, isbite în apoi de înimile îndărâtnice, se reințorceau la multe mii, ca unde puternice a unei iubiri profunde față de deaproapele.

Iosă Israilel și-a întors spatele de către cel mai bun prieten al său, de către singurul lui ajutor. Devenea îmbreți Lui a fost desconsidereat, sfaturile Lui zeflemitate, ar amenințările Lui ridiculizate.

Înforătoare ziduri de orașului încrengătate de inimici El auzea pasul armatei întocmite spre luptă. El auzea glasuri de mame și copii pângând după pâine în orașul învins. El vedea casele sfinte și mărețe, turnurile și paltele date pradă focului, și unde toate acestea stăteau odată. El vedea acum numai o grămadă de ruini fumegănde. Într-o odată favorită a lui Iehova o vedea împrăștiată prin toate țările, pleavă manată de vânt. O milă divină, o iubire plină de griji și lăsări expresia în cuvintele triste: „O, Ierusalime! Ierusalime! celce omori pe proiroci și ucizi cu petri pe cei trimiși la tine, de către or am voit să adun pe fiii tăi, precum adună găina puii săi sub aripi, dar nu ati voit“. (Mateiu 23:38).

gust 1914 guvernul italian a fost încunoscător despre aceasta și San Giuliano, ministrul italian de externe de atunci, și-a exprimat multămîta pentru conciliantă arătată, declarând, că întru adevăr, deocamdată nu este dată baza pentru începerea pertractărilor.

Ceva mai nainte, în 2 August 1914, Regele Italiei, Victor Emanuel, a răspuns pe cale telegrafică la o telegramă a monarhului nostru următoarele: «Am primit telegrama Maiestății Tale. E de prisos a asigura pe Maiestatea Ta, că Italia, care a făcut toate sforșările posibile pentru conservarea păcii și care va face tot ce-i să în putință, ca să promoveze restabilirea păcii, va manifesta față de aliatele ei o atitudine intimă amicabilă, conform contractului triplei alianță, conform sincerelor sentimente și conform intereselor celor mari pe care trebuie să le apere. Victor Emanuel, m. p.»

Italia a început apoi să-și desvolte și întărească puterea armată. Să se pregătească de răsboiu. În țără s'a început agitația în contra monarhiei noastre. În parlament guvernul în mod treptat și-a schimbat părere cu privire la neutralitatea binevoitoare. La început a vorbit despre o neutralitate necondiționată, apoi despre o neutralitate «trează și înarmată», iar la urmă Sandro a eșit pe față cu «sacro egoism», cu lozinca cinică a demnității naționale. După moartea ministrului San Giuliano, ajungând Sonnino ministru italian de externe, politica Italiei a intrat în fază nouă. Gândul dominant era acela, de a aştepta, fără considerare la dorințele isvorărite din contract și la alte îndatoriri morale, ca cele două aliate aflătoare în lupte grele cu dușmanii lor puternici să slăbească, și atunci Italia să ceară dela Austro-Ungaria cedarea teritoriilor locuite de Italieni.

Primul pas în direcția aceasta s'a făcut în 11 Decembrie 1914 prin ambasadorul Italiei dela Viena. Trupele austro-ungare înaintau atunci în Sârbia, iar guvernul italian, cu provocare la articolul 7 din contractul de alianță, a urgentat compensațiunile necesare pentru satisfacerea aspirațiunilor naționale. În Ianuarie 1915 guvernul italian a făcut întrebare categorică la Viena, dacă e aplacat ministrul de externe austro-ungar se între în pertractări pentru cedarea unor teritorii de ale monarhiei?

Repusul dat dela Viena a fost acela, că Italia poate se caute compensațiuni numai acolo unde monarhia austro-ungară va avea favoruri, adecă în Balcani. Cu ocazia legării contractului nime nu s'a gândit la alte teritorii. În 9 Februarie 1915 ministru nostru de externe a ridicat contra pretensiunii, pe temeiul articolului 7 din contract, după ce Italia a ocupat mai multe insule în marea Egee și a ocupat Valona. Despre justele cereri ale monarhiei austro-ungare guvernul italian însă n'a voit se știe nimică. În finea lunei Februarie 1915 a declarat, că dacă monarhia austro-ungară începe de nou ofensiva contra Sârbiei, înainte de a ajunge la întălegere cu Italia în privința compensațiunilor, procedura aceasta a ei va fi considerată la Roma ca violare a contractului de alianță. Întălegerea apoi, a spus guvernul italian, se poate face numai prin cedarea de teritorii austro-ungare.

Pretensiunile astfel formulate ale Italiei au creat o situație clară. Acum se știa ce vrea Italia. Era destul de clar, că guvernul italian de aceea a agitat populația țării cu ajutorul presei și de aceea a dus opinioarea publică la asta, pecând el a făcut toate pregătirile pentru mobilizare, ca prin aceasta se facă presiune asupra monarhiei austro-ungare. Acum era învederat, că raporturile cu Italia numai așa pot fi îmbunătățite, dacă monarhia austro-ungară îl cedează anumite teritorii, dacă aduce jertfe mari.

Natural, că ministrul de externe austro-ungar nu s'a putut încăla la aceasta numai decât. A trecut multă vreme până au putut fi chibzuite bine lucrurile. În 9 Martie 1915 apoi baronul Burian, cu învoiearea Monarhului și a celor două guverne dela Viena și Budapesta, a comunicat ambasadorului italian dela Viena, că e gata se între în pertractări. Dar cu aceasta a fost rezolvată numai o parte a chestiei. Înainte încă de a se putea proceda la rezolvarea părții a două, guvernul italian a pășit cu cereri noi și imposibile, trădându-se prin aceasta, că el nu vrea întălegerea. A cerut anume, ca concesiunile teritoriale, care i se vor face în firul pertractărilor, se fie realizate *imediat*. Condiție, care nu putea fi acceptată din partea monarhiei noastre. Monarhia noastră nu putea se predree Italiei, înainte de terminarea răsboiului, teritoriile dela graniță, foarte însemnante din punct de vedere strategic, atunci, când n'are garanții, că Italia va rămânea și pe mai departe neutrală, ori apoi întrând în acțiune cu puterile din tripla alianță, ne va ataca din pozițile bune, din întăriturile cedate ei de bună voie.

Condiția aceasta a Italiei a fost deci respinsă în mod categoric. Partea din Tirolul de sud, locuită de Italieni, i s'a promis însă în 27 Martie 1915. În 10 Aprilie 1915 guvernul italian și-a precisat de nou cererile, cari erau atât de esagerate, încât să văzut din ele de nou, că nu se voește întălegerea, ci se caută nod în papură, pentru conflictul cu armele. Atunci deja guvernul italian era ferm decis de a trece la tripla alianță, stricând alianța cu puterile centrale.

Pertractăriile au pauzat puțin, apoi au fost reluate de nou, și din partea monarhiei austro-ungare s'a făcut propunerii noi, iar guvernul italian a răspuns cu nota din 4 Maiu 1915, când și-a anunțat eşirea din tripla alianță, care i-a adus foloase imense în curs de 33 de ani. Ministrul nostru de externe nu a percut nici atunci paciența și speranța; credea că întălegerea totuși se va putea lega. A făcut propunerii nove la Roma, cerând numai atâta dela guvernul italian, ca se declare, că va remânea neutral până la sfîrșit, dar dela Roma n'a mai venit nici un răspuns. În 20 Maiu 1915 guvernul italian a pășit apoi în fața parlamentului cu declaratiile cunoscute, iar în 23 Maiu 1915 a trimis la Viena declarația de răsboiu.

Acesta e cuprinsul, basat pe documente autentice, al *Cărții roșii*, publicată din partea ministrului nostru de externe cam în acelaș timp, când a apărut și *Carta verde* italiana.

NOUTĂȚI.

Din cauza sfintei sărbători. Constantin și Elena*, numărul cel mai de aproape al ziarului nostru va apărea Luni la ora obișnuită.

Distincție. Împăratul Germaniei Wilhelm a acordat comandanțului de corp Hermann Kövess de Kövesháza crucea de fier clasa I, eu ziua de 20 Mai a. c. Comandanțul merituos al corpului de armă sădelean primește încă din earnă dela același suveran distincția crucii de fier clasa II.

† Silvestru Moldovan. Ar em triste dorința de a anunța moartea unui coleg, a unui bun gazetar și bun scriitor, care a dat literaturii noastre lăuntrici de voleare, a lui Silvestru Moldovan, fost cândva redactor și la ziarul nostru, apoi la „Tribuna” veche din Sibiu, la „Foaia Poporului” și în timbul din urmă la „Gazeta Transilvaniei” din Brașov. Sunt cîteva luni, de când decedatul, îstovit de cunieri, în urma surmenajului, a trebuit să fie adus în casa de sănătate din Sibiu unde doar lungi și grele suferințe și încă ochii pe vecie Luni sără. Înmormântarea i se face astăzi, Mercuri, la orele 4 d. s. din capela cimitirului central din Sibiu. O înțelegere în pace!

In audiență. Se telegrafează dela Budapesta, că astăzi, Miercuri, va fi primit în audiță din partea Monahului nostru, contele Andrásy, Vineri va fi primit contele Apponyi și Sân bată contele Zichy, sefi partidelor opozitionale maghiare din dietă. Se face combinația, că este intenționea de a se forma un guvern național maghiar, luate din toate partidele.

In atenția publicului. Se aduce la cunoștință, că guvernul nostru a hotărât să scoată din circulație banii de argint și de nichel și, în locul lor să se bată monete noi. Banii de acum, la argint și nichel, mai au valoare numai până la 25 Iunie 1915. Cei ce au aducat bani de acestia, vor face un lucru în interesul propriu, căutând să se scape de ei fără întâzire.

Decorațiuni înapoiate. Victor Emanuel, regalul Italiei, a înapoiat Monahului nostru toate decorațiunile sale primite din Austria.

Premiu. Baronul Leopold Chlumetzky din Viena a destinat un premiu de o mie coroane pentru soldatul austro-ungar, care va cucerii primul steag dela italieni.

Moratoriu prelungit. Se anunță din Viena, că moratorul în Austria se prelungeste pe trei luni, va să zică până la 31 August.

Désy Zoltán trăiește. Despre fostul secretar de stat în cabinetul coalitiei, Désy Zoltán, care ca ofițer în rezervă s'a dus de bună voie pe câmpul de răsboiu, a venit stirea, că în ultimele lupte mari din Carpați a căzut pe câmpul de onoare. Contele Andrásy Gyula a primit însă stiri din surse destul de autentice, că Désy n'ar fi murit, ci a fost vulnerat numai, și se află acum într'un spital rusesc din Kursk.

Orele de oficiu la direcția de finanțe din Sibiu sunt cu începere din 1 Iunie n. c. stabilite astfel: dela 7 dimineață până la 1 d. a. io fiecare zi de lucru.

Cizmele italiene de hărție. Din Neapole se excedaseră la începutul lui Mai 800 de parechi de cizme militare pentru Astra. Guvernul italian a oprit transportarea cizmelor, și dela frontieră le-a trimis în Milano. Acum, după declaratia de răsboiu, guvernul a cumpărat mafra aceasta, ca să fie distribuită soldaților italieni. Cizmele militare italiene au rămas neplăcut surprinse, când au observat că cizmele destinate Austriei nu le pot întrebuița, căci toate au talpă de hărție. Agentii italieni măstecăti în afacere au să fie detuși pe mâna judecătoriei.

Serbări bulgăre. În Sofia s'a sărbătorit deosebit entuziasm amintirea fraților călugări Ciril și Metodiu traducătorii cărților liturgice în slavone și intermitori culturii slave. La festivitate au luat parte membrii familiei regale, ministri și alte mulți de persoane distinse împreună cu în treagă tinerimesc școlară dela institutele militare, civile și din seminarii.

Schimbul de prizonieri. Între Italia și Rusia se fecă earăsi tratative în scopul exchirii prizonierilor de naționalitate italiana și slăvători în Rusia. În schimbul acestor soldați Italia ar extrada Rusiei pe viitorii săi prizonieri poloni. Tratativa de acelaș fel se urmează și între Italia și Serbia.

Slabe nădejdi. Generalul italian Gatti scrie în *Corriere della Sera*, că armata Italiană fără ajutorul aliaților săi nu va putea să pătrundă adânc în Austro-Ungaria, de către cel mult în unele localități dela hotar.

Pregătită pentru o nouă campanie de earnă. Locotenitorul ministrului german de răsboiu a declarat în sedința comisunii bugetare a Reichsrathului, că comandăriile armatei dispun de materiale brute suficiente pentru a intra în o a doua campanie de earnă. Este cunoscut, că forța armatei să suferă în urma lipsei materialelor necesare.

Anarhie în Milano. Cu toate că s'a publicat starea de asediul în Milano și s'a făcut arestări numeroase, totuși se continuă turbură ile provocate împotriva supușilor austri ungari și germani. Prăvăliile lor sunt incendiate și despăgubite, Consulatul german este complet devastat. Casele cetățenilor germani și austro-ungari se sprijină și se jefuiesc de bandele furioase ale străzii, sub seculul militarilor. Motivul agitației ar fi faptul, că la Milano au sosit 200 de soldați italieni răniți, și că la Ancona în urma bombardării austriace s-a pierdut viața un mare număr de locuitori. Aproape o mie de milanezi au fost arestați în ultimele zile ale săptămânii trecute. Presa italiană, controlată de cenzură severă, trebuie vrând nevrând să tacă.

Inelul aliaților. Secția insigniilor de răsboi, înființată de comitetul pentru ajutorarea familiilor celor plecați în campanie, a hotărât să pună în vânzare inele frumoase execuțate, cu figura în relief a Monarhului nostru și a împăratului Wilhelm. Inelele să vând în scopul sporirii fondurilor și antropicale ale comitetului de ajutorare, și costă: în argint curat, de oare mare, 3 coroane bucata; din metal argintat 2 cor. bucata. Nu înțelege Indoială, că acțiunea de binefăcere și patriotism, în fiză din partea secției insigniilor, va fi sprințită cu căldură în toate ținuturile țării noastre, fără deosebire de limbă și confesiune, în aceste timpuri de grea cumpăna.

Cărți poștale cu răspuns. Biroul de informații, înființat de societatea Crucea Roșie ungăre, dă gratuit lămuriri despre locul unde se află soldații bolnavi sau răniți în răsboi, despre feul boalei sau ranei, și despre moartea ori dispariția lor. Pentru a ușura munca biroului numit, direcția postelor vărgăre a pus la dispoziția publicului cărți poștale cu răspuns. Cărțile se vând cu 5 fieri, răspunsul este scutit de taxă. Directorii de-a primi informații grăbnice și exacte au să întrebuițeze acest fel de cărți poștale, care poartă și adresa Biroului de informații al Crucii Roșii ungare. De vânzare se găsesc la oficile poștale și în tulenierii.

Bioscopul Apollo. În Piața Hermann, Miercuri și Joi în 2 și 3 Iunie n. 1915, în cadrul marelui program va reprezenta: Banul Bák, tragedie în 5 acte. Scrisă de Katona József. În rolul principal: János Maria, membru permanent al teatrului național din Budapesta. Afară de acesta un program de întregire.

Răsboiul.

In Galicia, la Stryi, au fost lupte mari, terminate cu înfrângerea Rușilor. Luni la amiază trupele aliate, comandate de generalul german Linsingen, au intrat în acest însemnat oraș galician, din care Rușii s-au retrăsi în fugă mare. Dușmanul a fost urmărit cu energie și a fost scos și din alte localități din apropierea orașului Stryi. Cu ocazia aceasta au fost luate dela Ruși tunuri și mitraliere multe și câteva mii de prizonieri. Asupra cetății Przemysl să continuă bombardarea cu tunurile grele. Dușmanul a făcut aci întărituri noi, de pământ, dar cu toate acestea mult nu vor mai putea Rușii să țină cetatea în stăpânirea lor. O singură comunicație de tren mai au, dar și aceasta li se va tăia în curând. Bombardarea e în curs și asupra acestei linii ferate. Din localitatea Lisovice Rușii au fost scoși cu mare bravură, lăudându-se cu asalt toate pozițiile întărite. S-au distins aci mai ales regimentele de honvezii din Muncaci, Oșorhei și Brașov. Rușii au avut și aci perzi mari. Situația în Galicia e deci din cele mai bune.

Telegramele sosite astăzi ne spun, că trei forturi din jurul cetății Przemysl, au fost luate eri cu asalt de trupele germane.

La granițele spre Italia lupte mari nu s'a dat încă. Atacurile trupelor italiene, aflătoare în înaintare spre noi, au fost respinse. Un regiment alpin italian a fost nimicit, scăpând restul numai cu fuga. Ciocnirea aceasta s'a întâmplat la Lavarone. La Paneraggio soldații italieni s-au pus să-și facă sănături, dar patrulele noastre au deschis focul asupra lor și i-au silit să se retragă. Si pe alte locuri trupele italiene au fos opriate în loc. Artleria noastră funcționează bine și aci.

Trupele franceze au făcut încercarea să spargă frontul german, cu forțe însemnante, în două locuri, dar nu li-a suces. Atacurile lor au fost respinse cu mari perzi. Într'un loc au cucerit însă câteva tranșee dela Nemți. În Dardanele se dau lupte mari pe uscat, între trupele debarcate franceze și engleze și între trupele turcești. Telegrama ultimă din Constantinopol spune, că atacurile dușmanilor au fost respinse cu mari perzi, atât la centrul, cât și la aripa dreaptă.

Cărți și reviste.

O broșură actuală. În „Biblioteca bunului păstor”, ale cărei numere se dă gratuit abonaților „Revistei Teologice”, a apărut numărul 6, sub titlu *Îndrăzeni, eu am biruit lumea*. Brosura cuprinde cinci predică pentru timp de răsboi, prelucrate după predicatorul I. Kessler din Dresda, de profesorul seminarial Dr. N. Bălan și studentul în teologie Ioan Moșoiu. Publicația are de scop a veni în ajutor preotului noastru la împlinirea datorilor sale. Predicile sunt alese așa, ca să deștepte pochintă în ascultători, să-i înalte sufletește, să le tosufle curaj în nenorocirile vremii de astăzi și nădejdi pentru un viitor mai frumos. Din cuvintele lui Dr. N. Bălan, puse în fruntea brosurii acesteia, reținem următoarele: „Nici când n'a fost mai potrivit timpul pentru a sămăna cuvântul lui Dumnezeu în suflete, ca tocmai acum, când întâmplările zilelor au pregătit sufletele și le-au făcut dormice să primească cuvintele vieții de vîcă. Pentru a trezirea conștiinții religioase să ai efecte adânci și durabile, preotii sunt datorii să întăricească poporului și gasul evenimentelor de astăzi și să scoată din ele nouă motivări pentru vechile și pururea acțiunile adevăruți ale credinții și vieții noastre creștinești. Ar fi într-adevăr un mare păcat, dacă n'am întrebuița ocazia dată, ca să infiltrăm în inimi învățările credinții, să trezim energiile morale și, în general, să facem ca poporul nostru să se aleagă cu o innoire și creștere sufletească pe urma acestui răsboi. Lăsând poporul fără hrana sufletească în vremuri atât de grele, cade zdrobit de multimea povorilor și i se insălbătăcesc moravurile.”

Nr. 202/1915. (76) 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de protopresbiter al tractului Ilia, devenit vacant prin reposarea fostului protopresbiter Zevedeu Mureșan se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Dotațiunea împreună cu acest post e următoarea:

a) Venitele din parohia centrală Ilia fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoștei dela stat.

b) Dotațiunea protopresbiterală stabilită prin normele bisericești în vigoare.

c) Taxe din accidentii și comisiuni.

Reflectanții la acest post sunt poftiți a-și înainta cererile lor Veneratului Consistoriu arhidiecezan conform normelor în vigoare în terminul deschis.

Din ședința comitetului protopresbiteral ținută în Ilia la 1/14 Maiu 1915.

Oficiul protopresbiteral:

Dr. Ioan Dobre m. p.
administrator protopopesc.

Nr. 208/1915. (80) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc în comunele mai jos însemnate, se publică concurs cu terminul de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Răchita-Purcăret**, cu salar de cor. 600 dela comuna bisericăescă, iar restul în tregire dela stat; evartir în edificiul școalei și grădină.

2. **Vingard**, cu salar conform legii dela comuna bisericăescă, evartir în edificiul școalei și grădină.

Invățătorul e dator a instrua și în școala de repetiție și a căuta cu copiii Dumineca și sărbătoarea în biserică.

Concurenții au să-și aștearcă cererile instruite conform normelor în vigoare în terminul desfășurării subsemnatului oficiu protopresbiteral și înainte de alegere să se prezenteze poporului în biserică spre a-și arăta destărtea în cântări.

Sebeș, 18 Maiu 1915.

Oficiul protopresbiteral:

Sergiu Medean
protopresbiter.

Cu toate că e răsboiu ca feaua e cu 50% mai ieftină.

Cafea americană de crutare foarte aromatică, cu spor și crutare. Un sac de probă à 5 kilo **11 cor.** francat prin rambursă.

Căutăm agenți!

Kaffee Export/H
Budapest VI, Révay utca 24.

(79) 1-5

A apărut

în editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

TESTAMENTUL

marelui arhiepiscop-mitropolit

Andrei baron de Șaguna,

și se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezana** cu pretul de **50 fileri** expediat prin postă + **5 fileri** porto postal.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezana**, Sibiu:

G. S. Petrow:

Calea spre Dumnezeu.

Contemplațiuni asupra Dumnezei și asupra adevărului divin.

Traducere

de **Teodor V. Păcățian.**

Ediția II.

Pretul 1 cor. + porto 5 fil

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Acaftistul

Presfintei Născătoarei de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu binecuvântarea Inalt Preașfințitului Domn Ioan Mețianu, arhiepiscop-mitropolit al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Ungaria etc.

In aceasta ediție augmentată, (471 pagini) se cuprind:

Rugăciunile diminetii, de seara și pentru fiecare zi din săptămână. Canonul de rugăciune de toate zilele. Rugăciunile dumnezești Liturgii. Canon de pocăință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune mai năște de Ispovedanie. Iovățătură pentru Ispovedanie. Rugăciunile sfintei cunincături. Rugăciunile după sfânta cunincătură. Rugăciune către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune din toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu. Acaftistul Domnului nostru Iisus Christos Canon de umiliință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciunea de umiliință către Domnul nostru Iisus Christos. Acaftistul preașfintei de Dumnezeu Născătoare. Canon de mulțumită către preașfânta Născătoare de Dumnezeu. Canonul sfântului Nicolae. Cinstiția Paracclis al preașfintei Născătoarei de Dumnezeu. Canon de rugăciune către Ingerul păzitorul vieții omului. Canonul de rugăciune ce se cântă către toate puterile cerești și către toți sfintii. Rugăciunile mesei. Rugăciune la deosebite ocasiuni. Culegere de rugăciuni la feluri întâmplări. Sinașariu pentru tot anul. Păscălia până la anul 1960 cu explicație.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezana**, și se vinde legat solid și cu gust, în coloare roșie, cu **1 cor. 60 fil.** Revânzătorilor li se dă **25%** rabat.

Tipărit pe hârtie fină, se vinde cu prețul de **1 cor. 80 fil.**

„LUMINA“

institut de credit și economii, societate pe acții în Sibiu.

CENTRALA: Telefon Nr. 177.

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 7.

Capital K 600,000.- Fonduri K 50,000.- Depuneri , 2.000,000.- Active . , 2.800,000.-

Primeste depuneri **50%** interese fără anunț. Pentru depunere fructificare cu **50%** interese mari de durată mai lungă cu anunț, dela corporațiuni bisericești și a și dela particulari se acordă și interese mari. — Darea după interesele de depuneri o plătește institutul. — Depuneri se pot face și prin postă fără spese prin cercuri, cari se pun la dispoziție la cerere, deasemenea se pot face și ridicări prin postă fără spese de porto.

(40) 19-

Directiunea.

La Librăria arhidiecezana în Sibiu,
se află de vânzare:

ALBUM

de brodării și țesături românești.

Compus și editat

de

Minerva Cosma.

Pretul 16 cor.

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezana, Sibiu.

Archibald, *Impresii de Călătorie*, note de om nășcăit. Pretul cor. 2 50. + 20 fil. porto. Beldor A., *Dare de samă* asupra mișcării literare pedagogice din anul școlar 1912/13. Pretul 30 fil. + 5 fil. porto.

Bunea Dr. A., *Încercare de Istoria Romanilor* până la anul 1882. Scrisoare postumă cu un Portret foarte bine reușit al autorului. Pretul 5 cor. + 20 fil. porto.

Caragiale I. L., *Teatru*, opere complete. Pretul 2 cor. + 20 fil. porto.

Cartea Verde, textul tractatului de pace dela București 1913. Pretul cor. 1 50. + 20 fil. porto.

Cazabon A., *Între Femeie și pisică*, novele. Pretul cor. 1 50. + 20 fil. porto.

Chiriacu M. I., *Grănicerul*, novele. Pretul 2 cor. + 20 fil. porto.

Coșbuc G., *Fire de Tort*, poezii. Ediție nouă cu 100 pagini mai mare decât ediția anterioară. Pretul 3 cor. + 20 fil. porto.

Diamandy G., *Chemarea Codrului*, poveste vitejască în 3 acte. Pretul cor. 1 50. + 10 fil. porto.

Drăgescu Dr. I., *Pro patria, Povestire despre începutul și menirea neamului românesc*. Pretul 3 cor. + 30 fil. porto.

Dulgher P., *Gruia lui Novac*. Epopie alcătuință din cântecele de viteje ale poporului român. Cu ilustrații de A. Murnu. Ed. simplă cor. 1 50, ed. de lux cor. 2 50. + 20 fil. porto.

Eroii Noștri, pagini alese din istoria neamului. 3 broșuri à 30 bani. Broșura I conține: Răsboiele între Români și Daci. Broșura II conține: Dacia sub Traian. Broșura III conține: Muntenia și Moldova, înțările lupte cu Unguria. Broșurile acestea sunt scrise pe înțelesul poporului Porto 10 fil.

Farago Elena, *Din taina vechilor Răspândăi*, poezii. Pretul 2 cor. + 10 fil. porto.

Filipescu N., *Discursuri politice*, publicate de N. Pandelea. Vol. I. 1888—1901. Pretul 3 cor. + 20 fil. porto.

Flaubert G., *Salamo*, roman. Tradus de Ludovic Dauș. Pretul 2 cor. + 20 fil. porto.

Galaction G., *Biserica din Răzoare*, novele și schițe. Pretul 2 cor. + 20 fil. porto.

Ghica Ioan, *Pământul și Omul*, ilustrat. Pretul 1 cor. + 10 fil. porto.

Goethe, *Faust*, tragedie. Traducere în versuri de Ion Gorun. Pretul 1 coroană. + 10 fil. porto.

Hamat Alexiu, *Noua lege militară*. Extras din lege și tâlcuirea ei. Pretul 2 cor. + 10 fil. porto.

Herz A. de, *Bunicul*, comedie în 3 acte. Pretul 2 cor. + 20 fil. porto.

Hodoș E., *Frumoasa din Nor*, și alte povestiri. Pretul cor. 2 50. + 20 fil. porto.

Hodoș Z., *Masă ieftină*, gătirea mâncărilor de dulce și de post. Rețete de Bucate simple și bune. Pretul cor. 1 20. + 10 fil. porto.

Horia-Petra-Petrescu, *Văduvioara și alte sase monoloage* pentru bărbați și dame tinere. Pretul 1 cor. + 10 fil. porto.

In Teara lui Vlaicu. Prinos pomeneirei lui Aurel Vlaicu. Pretul 80 fil. + 5 fil. porto.

Ionescu Sisești G., *Călător*. Pretul cor. 1 50. + 10 fil. porto.

Iorga N., *Note de Drum*. Pretul cor. 1 25. + 10 fil. porto.

Iorga N., *Istoria Statelor Balcanice în epoca modernă*, Lecții ținute la Universitatea din București. Pretul cor. 3 50 + 30 fileri porto.

Katargiu B., *Discursuri Parlamentare 1859-1862*. Pretul 3 cor. + 20 fil. porto.

Irimescu Căndești I., *Pe durmurile Gadri-laterului*, impresii și note. Pretul cor. 1 50 + 10 fil. porto.

Lecca Haralamb G., *Din Dunăre în Balcani*. Pretul 1 cor. + 10 fil. porto.

Legea pentru Curtea de Casajună și de Justiție. Pretul 2 cor. + 30 fil. porto.

Locusteanu P., *Suntene Nebuni*, schițe umoristice. Pretul cor. 1 50. + 10 fil. porto.

Lovinescu E., *Aripi morței*, roman. Pretul cor. 1 80. + 10 fil. porto.

Lupaș Dr. I., *Şaguna și Eötvös*, conferință ținută în sala festivă a gimnaziului din Brașov la 6 Decembrie 1913 și la „Asociaționea” din Sibiu la 8 Decembrie 1913. Pretul 50 fil. + 5 fil. porto.

Minușescu I., *De vorbă cu mine insu-mi*, poezii, cu desenuri de Iser. Pretul 3 cor. + 10 fil. porto.

Moldovan S., *Ardealul II*, Ținuturile de pe Murăș. Pretul 90 fil. + 10 fil. porto.

Mureșanu Iacob, 1812—1887 *Album Comemorativ*. Pretul cor. 3 50. + 20 fil. porto.

Murnu G., *Istoria Românilor din Pind Vlahia mare* 980—1259, studiu istoric după izvoarele Bizantine. Pretul 2 cor. + 10 fil. porto.

Pătrășcanul D. D., *Timotei Mucenicul*, novele. Pretul 2 cor. + 20 fil. porto.

Pillat I., *Eternitatea de o clipă*, poezii. Pretul 2 cor. + 10 fil. porto.

Popești General Al. Candiano, *Răsboiul Neatârnăre*, asaltul și luarea Griviței. Pretul 3 cor. + 30 fil. porto.

Puşcariu Ioan cavaler de, *Notițe despre întâmplări contemporane*. Broșăță cor. 3, legată cor. 3 50 + 20 fil. porto.